

Znak Libereckého kraje

13. 03. 2007 00:00

[id:4941|autor:Mgr. Eva Čížková|email:eva.cizkova@kraj-lbc.info|telefon:485 226 489|mobil:|aktualizace:]

Dotaz:

Byla zveřejněna výzva k předkládání námětů na symboly kraje. Kolik návrhů tedy odborná komise posuzovala? Byly na základě výzvy posílány pouze slovní popisy, které dále zpracoval Mgr.J. Tejkal nebo konkrétní vyobrazení? Kdo byli autoři vítězných návrhů?

Jaké návrhy se objevovaly nejčastěji?

Vím, jak vypadaly 3 vítězné návrhy, a že jejich vyobrazení s popisy byly zveřejněny na vašich internetových stránkách. Mohly byste mi prosím poslat jejich popisy (tj., který symbol zobrazovaly a proč)? Původně však bylo návrhů 5. Jak vypadaly ony?

Zveřejňovali jste anketu v regionálních novinách. Které noviny to byly a kdy?

Na vašich internetových stránkách se mi nepodařilo najít Váš znak s výkladem jednotlivých polí.

Můžete mi zaslat výklad symboliky jednotlivých polí či napsat, kde přesně jsou tyto údaje na internetových stránkách poskytnuty?

Dále Vás prosím, je-li to možné, abyste mi poslali zápisy z jednání odborné komise zastupitelstva či rady kraje týkající se této problematiky.

Děkuji

Vážená paní Karpíšková,

navazujeme na Vaši žádost ze dne 26.2.2007 ohledně poskytnutí informací týkajících se procesu schvalování krajského znaku i na upřesňující telefonát ze dne 8.3.2007. Níže uvádíme odpovědi na otázky, které jste nám zaslala.

Úvodem bychom zmínili zásady, z kterých tvorba krajského znaku vycházela.

Dle zákona č. 129/2000 Sb. ze dne 12.4.2000 o krajích (krajské zřízení) § 5 odst. 2 mohou být kraji na jeho návrh uděleny předsedou Poslanecké sněmovny znak a prapor kraje.

Dle usnesení č. 198 ze dne 8.11.2000 k činnosti podvýboru pro heraldiku a vexilologii Výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu schvaluje následující kritéria pro udělování znaků a praporů krajům, přijatá podvýborem pro heraldiku a vexilologii:

Znak má být čtvrcený.

V prvním poli je historický znak země, k níž náleží většina nově ustaveného kraje.

Ve druhém poli je znak či klíčový derivát znaku sídelního města.

Ve třetím poli je vykreslení současné či tradiční dílčí identity kraje.

Ve čtvrtém poli se nachází historický znak země, k níž náleží menší část nově ustanoveného kraje.

Posloupnost kroků, které vedly ke schválení krajského znaku, byla následující:

Dne 9.1. 2001 byl radou kraje schválen text výzvy veřejnosti k předkládání námětů na symboly kraje.

Dne 10.1.2001 byl předán text výzvy regionálním médiím a odborné veřejnosti.

Dne 23.1.2001 byla uzavřena smlouva s Mgr. Janem Tejkalem, odborníkem se zkušenostmi v oblasti komunální heraldiky.

Dne 30.1. byla vytvořena pracovní komise pro vyhodnocení námětů ve složení: Mgr. Jan Tejkal, heraldik, Mgr. Čvančara, ředitel Severočeského muzea, Ing. Zámečník, člen rady Libereckého kraje, a pí B. Prádeová, tisková mluvčí Libereckého kraje.

Do 31.1.2001, kdy byla uzávěrka přijímání námětů, bylo zaregistrováno celkem 20 námětů.

Všechny náměty byly očíslovány pořadovými čísly 1 až 20.

Dne 2.2.2001 pracovní komise pod vedením zvoleného předsedy, Mgr. Čvančary, posoudila všech 20 námětů s následujícím závěrem:

Vzhledem k tomu, že do <?xml:namespace prefix = st1 />1. a 3. pole byl již předem zvolen český lev jako symbol příslušnosti kraje do Čech (podobně jako u znaku krajů Královéhradeckého, Středočeského a částečně i Plzeňského), jednalo se o výběr vhodného symbolu do 2. a 4. pole znaku.

Posouzení návrhů 2. pole znaku:

Doručená vyobrazení byla dle opakujících se témat shrnuta do 4 skupin:

- a) úplné převzetí městského znaku Liberce – 9 návrhů
- b) klíčový derivát znaku – stříbrné redernovské kolo na modrém podkladu (ze znaku města Liberce) – 2 návrhy
- c) klíčový derivát znaku – zlatý lev – 1 návrh
- d) kombinace obou klíčových derivátů – 5 návrhů
- e) vůbec nevyhověly zadání – 3 návrhy

Závěr:

Úplné převzetí městského znaku se ukazuje jako nevhodné pro členitost a složitost. Užití zlatého lva je v zásadě přípustné, ale nevhodné v kompozici s dvěma dalšími totožnými figurami (český lev v 1. a 4. poli). Kombinace obou klíčových derivátů do jednoho pole působí esteticky nevyváženě a graficky nevýrazně. Proto se členové komise shodli na výběru klíčového derivátu dle bodu b), kterým je stříbrné redernovské kolo o osmi loukotích v modrém poli, symbolizující historii rodu Redernů na Liberecku.

Posouzení návrhů 3. pole znaku:

Doručené náměty měly několik typů řešení:

- a) vydutý hrot – zobrazení Ještědu, buď samotný nebo v kombinaci s dalšími prvky (např. se symboly tradič. průmyslu v kraji, nebo se 4 hvězdami (4 okresy Lib. kraje), nebo se 3 znaky okr. měst, nebo s lipovou ratolestí, nebo s 3 zelenými špicemi a 3 řekami
- b) zobrazení 4 jehličnatých stromů na 4 vrších
- c) zobrazení prům. charakteru kraje
- d) zobrazení cest
- e) zobrazení člunku se sukrovými háčky

f) zobrazení modrého sukna s pohárem

g) zobrazení zkřížených ostrví

h) zobrazení redernovského kola

Závěr:

Komise doporučila řešit 3. pole variabilně v následujících verzích:

a) v modrém poli stříbrný vydutý hrot (Ještěd)

b) v modrém poli stříbrný vydutý hrot s vlnitou patou – znázornění řeky a jezera

c) v modrém poli 4 jehličnaté stromy vyrůstající ze čtyřvrší

d) v modrém poli stříbrné břevno, nahoře jehličnatý řez, dole vlnitý řez

e) v modrém poli stříbrné figury člunku, suknových háčků a poháru

Hodnocení:

Komise doporučila neudělit 1. cenu a částku 20.000 Kč, kterou věnovala Hypovereinsbank CZ, rozdělit mezi následující navrhovatele jednotlivých vyobrazení: p. Mgr. Řeháčka z Liberce, p. S. Kasíka z Roudnice nad Labem a p. P. Freiwilliga z Liberce.

Na základě výše uvedeného doporučení řešení 3. pole pak heraldik Mgr. Tejkal zpracoval 6 variant znaku kraje. Tyto varianty posoudila rada kraje na svém zasedání dne 20.2.2001 a vybrala 3 návrhy k dalšímu posouzení veřejností. Návrhy byly medializovány a na internetových stránkách kraje se k nim veřejnost mohla vyjádřit.

Dne 6.3.2001 se rada kraje rozhodla předložit návrh vybraných 3 variant znaku členům zastupitelstva a doporučila zastupitelstvu kraje ke schválení variantu se stříbrným vydutým hrotem v 3. poli.

Na zastupitelstvu dne 20.3.2001 došlo k diskusi a žádná z navrhovaných variant nedostala nadpoloviční většinu hlasů 45 zastupitelů. Nejblíže ke schválení však měla varianta doporučená radou pro řešení 3. pole s vydutým stříbrným hrotem, evokujícím vrchol hory Ještěd. Zbývající návrhy obdržely výrazně menší podporu. Pro další postup pak byly zohledněny připomínky některých zastupitelů a došlo k úpravě 3. pole tak, že vlnitá pata vydutého hrotu byla upravena na rovnou a celá figura byla do 3. pole umístěna jako volná. Po této úpravě se pro tento návrh

dne 22.5.2001 vyjádřila nadpoloviční většina zastupitelů a návrh byl schválen.

Třetí pole znaku tak zobrazuje nenásilný soulad výtvorů zdejších lidí s horskou přírodou severovýchodních Čech. Tento soulad je symbolizován siluetou hory Ještěd včetně vyobrazení stavby, která dokonale tvarově dotváří křivku hory, viditelné z celého Libereckého kraje. V symbolu Ještědu je zároveň zosobněna i snaha o hledání nových a moderních cest rozvoje kraje. Stříbrná barva znázorňuje nejen sklářskou tradici, která se již od středověku rozvíjí na území téměř všech částí kraje, ale také novější tradici lyžování a zimních sportů. Modrá barva je symbolem vod Libereckého kraje – pramene Labe i řek Jizery, Ploučnice a Smědé či Máchova jezera a dalších vodních ploch.

Děkujeme za Váš zájem o historii vzniku krajských symbolů, doufáme, že Vás naše odpověď uspokojila, a jsme s pozdravem

Mgr. Eva Hamplová

vedoucí odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu